

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 4.2. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam. 135. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy óra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy óra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Csütörtök, november 7.

Eljött a király a szomorú városba

Magyar székesfővárosába hétfőn megérkezett a király. Óriási sokaság fogadta. Az utcákon ember ember hátán, a kocsiforgalom megakadt, ezek harsogó kiáltása tört az ég felé: — Abcug!

A felség eleinte úgy vélte, hogy üdvözlés, éljenzés az, ami az ezrek szájából az ég felé tör és nyájasan szalutált, bólintott jobbra-balra. Később azonban abba maradt az uralkodói kegy megnyilvánulása. Némián, mozdulatlanul ült kocsijában a királlyal nem volt pillantása a kiéltető sokaság számára.

Igen, a nép nem igen éljenzett, de annál inkább abcugolt. Nem a királyt abcugolta, hanem azt a két embert, akik hazájuk megmontására szövetkeztek: Tiszát és Lukácsot. Amint éljen elhangzott, az az általános választás jognak szól, hogy a királyt ígéretére emlékeztesse

És az utcák, melyeken végigrobbogott a királyt vivő udvari fogat, ostromállapotban voltak. Rendőrök és csendőrök ezreinek sorfala között kocsizott fel a vérpalotába a király. Hasonló bevonulás csak 1851-ben esett meg, amikor ötletsege, mint egészen ifjú ember, a forradalom leverése után először tett körutat Magyarországon. Akkor némán, megtörtén néziék a tömegek a királyi fogatot, ma hangosan, izgatottan emlékeztették ígéretére a királyt és gyálázták gonosz magyar tanácsadóit. Van valamelyes analógia azért a két bevonulás között, mert a magyar nép ma is csak úgy érzi elnyomottságát, szolgaságát, mint hatvanegyesztendő előtt. Hiába történt annyi sok minden azóta, az apák keserű érzése megmaradt a fiakban.

Pedig úgy tudjuk, az ősz királyt Magyarországgal szemben egész más érzések vezeték, mint vezették hatvanegyesztendő előtt az ifjú csá-

szárt. Ő tetsége, amióta kibékült a nemzettel, nem szűnt meg szeretettel közeledni telje és a nemzet fokozott szerető érzéssel viszonznia azt. S hogy mégis ennyire megnehezült az idők járása felettünk, annak sem a király, sem a nemzet nem az oka, hanem eggyesgedül két ember. Lukács és Tisza. Ha valaha egymásra volt utalva király és nemzet, úgy most van ilyen idő és me, ur háttong e két faktor között, amiket Lukács és Tisza ástak meg.

Egyre szélesbül a szakadék. Európa szemé ma fokozott érdeklődéssel fordul Budapest felé, ahol most a két állam delegációja ülészik s elhangzik a trónbeszéd, amely döntő súlyjal esik az európai helyzetbe s ebben a nagy, súlyos helyzetben a monarchia másik székvárosában ostromállapot van s a nép képviselőit szuronyok tartják vissza az ülésekről, amelyekben dönteni kell a háború és béke élet és halál fölött. Belső viszállyaink fokozott mértékben kerülnek a hir dobjárja a delegációs botrányok alkalmából s hogy ez a monarchia ellenségeinek háborában örömet kelt, azt nem is kell bizonyítani. Az ellenzék ismét, kötelességéhez híven, meg fogja kísérelni a delegáció üléstermébe való jutást, rendőrök, katonák ismét erőszakkal fogják ezt megakadályozni s Európa itt időző diplomáciája pártatlanul brutális és törvénytelen garázdálkodásnak lesz a szemtanuja.

Mindez miért? Csak azért, mert Lukács László minden poklokon keresztül miniszterelnök akar maradni s mert ezt az ördögi ambícióját csak a legvadabb törvényteleneknek egymásra halmozásával szolgálhatja. Ilyen cinikus lelkiismeretlenségre kevés példa van. Hanyatló, elveszett országok élén állottak ilyen emberek, ezek döntötték a sirba hazájukat.

Kivülről háború, belülről egy gonosz kormányzat dulsái végzetes veszedelmekkel fenyegetik Magyarországot.

Hát nem látja be az udvar, hogy ez a veszedelem egyuttal az ő veszedelme is? Hát nem térnek észre a monarchia sorsának vezetői? Az immáron befejezéshez közeledő balkáni háború eldöntötte már a Balkán sorsát. Ausztria-Magyarországnak a terület: gyarapodás szempontjából ott lenn kevés keresni valója van és nem is lesz belátható időn belül. Ausztria és a dinasztia tehát Magyarországra vannak utalva, inkább, mint valaha. Magyarország gyöngülése, pusztulása ugyanolyan súlyos halállal lehetnek Ausztriára és a dinasztiára. Miért hagyják akkor gyöngülni, pusztulni Magyarországot? Miért nem szabadítják meg attól a két sötét embertől, akik törvényt, hazafiságot nem ismernek, — csak cinikus hatalmi vágyat és undok beszuérzetet? Miért nem kergetik el őket? Adaiq várnak ezzel, a míg késő lesz?

Törökország bukását a romlott közviszonyok idézték elő. Nálunk is romlottak a közviszonyok, Törökország szomorú sorsából okuljon mindenki.

Rosszabbodik a pénzpiac.

A pénzügyi körökből oly hírek kelnek szármára, hogy a pénzügyi helyzet az öszszel nemhogy nem enyhül, de még rosszabbra változik, mert mindinkább érezhető a külföldi tőkének a visszahúzódása s míg ezelőtt legalább a francia és angol pénzcsoportoktól lehetett kamatozásra váró pénzt kapni, az öszze újabb kölcsönök híján még az itt levő idegen tőkéket is visszavonják a külföldi bankok.

A hitelszövetkezetekre ily körülmények között fontos és nehéz fel-

adat hárul, mert a vidéki bankok válsága még jobban kiélesedik s több és több kisbank fog összeomlani, — maga alá temetve sok falusi gazdának is félve-féltett megtakarított pénzt, amely fél percent kamatkülönbözöt fojytán nem a hitelszövetkezetben, hanem a vidéki bankban nyer elhelyezést.

A szövetkezeteknek arra kell minden törekvésüket fordítani, hogy a falusi gazdákat arra bírják, miszerint a városi bankokból betétjeiket vegyék ki és helyezték el a szövetkezetben.

E célból emlékeztetni kell a gazdákat ama szomorú esetekre, amelyek a legutóbbi hónapok folyamán sűrűn telmerült bankbukások nyomán tapasztalhatók voltak.

Az imént sorra bukott bankok belevői között nagyon kevés oly szerencsés ember volt, aki idejében gondoskodhatott takarékbetétje megmentéséről, mert a legtöbb későn értesült arról, hogy a vakon megbízott bank csehül áll s a pénze ottszett.

Sajnos, sok falusi embernek több a bizalma a városi takarékpénztár iránt, mint a falujabeli hitelszövetkezet iránt, csak azért, mert a városi banknak csillogó márványtáblái vannak aranybetűkkel, hatalmas auzlég-ablaka, mely mögött bársonydivánokon ülnek a belevők, a sárgaréz-láncok mögött pedig aranyláncos bankdirektorok várják a jó szerencsét. Sovány vigasztalás, de a szerencsétlenségnek mégis némi haszna, hogy azon a vidékeken, ahol bankbukások fordultak elő, a nép kiabándult a bankokból s a hitelszövetkezetek felé fordult s rájött, hogy a hitelszövetkezetnél biztosabb hely nincs a takarékbetétnek. A hitelszövetkezet mögött ott van a külön törvénynyel és állami tekintéllyel támogatott Országos Központi Hitelszövetkezet, amely nem engedi, hogy akár egy hitelszövetkezet is úgy számoljon föl, hogy a takarékbetétek elveszzenek.

Nem érdemes tehát azért a fél percentes különbözötért a városi bankba vinni a pénzt, annal kevésbé, mertu gyis csak az első félévben szoktak nagyobb kamatot fizetni, azután jön a kamatleszállítás — ezért, meg azért.

Főleg azonban a kölcsönöknél kirívó, mennyivel többet ér a hitelszövetkezet, mint a bank. Hány

Butorok legelőnyösebben a **Csapó- és Piac-utca sarkon** levő **Butorcarnokban** szerezhetők be.

Értesítés! A „Verseny“ kész férfi-, **teljesen feloszlik.** A raktáron levő összes áruk minden elfogadható árban **Debreczen, Piac-utca 61.** Helyiség kiadva. adatnak el. **(Szent-Anna-utczával szemben.)**

bank mondta fel a múlt évben a kölcsönöket, mert pénzsűke volt? De, ha nem is mondja fel a bank a kölcsönt, se szeri, se száma a sok cafrangnak és költségnek, ami a bankkölcsönrel Mr. Kevés falusi ember számította ki, hogy a bank váltókölcsöneért mennyi kamatot fizet, mert a legtöbb csak tisztán a kamatot fizeti, de nem számítja, hogy lejáratkor, meg kamatfizetésekor mennyit költ fuvarra, kosztra, mikor a városba megy: mennyi napot, időt veszít s mennyi fáradságot szenved. A hitelszövetkezett ott van a faluban, se fuvarra, se városi kosztra nem kell költeni, időt sem veszít a gazdaságban, míg bent jár a városban, hanem egyszerűen jömmeg a közeli épületbe, ahol a szövetkezett van s így csak a kamatot fizeti.

Ha jó a szövetkezeti kölcsön, mikor a bankok nem adnak, legyen jó máskor is, mert olcsóbb kölcsön nincsen is ennél s legyen jó a takarékbetét elhelyezésére is.

Jól meg kell ezt gondolni mindenkinek, aki takarékbetétet akar elhelyezni s kölcsönt akar felvenni. — Meg kell azt is gondolni, hogy a falu érdekelt csak a hitelszövetkezett szolgálja, de csak úgy bírja sikeresen szolgálni, ha a falusi gazdák megtakarított pénzüket nem a bankban helyezik el, hanem a hitelszövetkezetekben. Aki ezt a köz érdekében, a falusi jólét érdekében meg nem tette, az tegye meg sürgősen a maga érdekében, míg nem lesz késő!

Ki felelős Takács Sándor haláláért.

Takács Sándornak, a szerencsétlen magyar aviatikusnak október 13-iki halálos zuhanásau tén a rendőrség eljárását indított gondatlanság által okozott emberölés büntette címén, Dr. Gál Laszlo fogalmaz ügyosztózt a bűnügyben. Megidézte mindazokat, akik Takács október 12-iki és a rákövetkező vasárnapi repülésénél ott voltak. A tanúk vallomásaiból azonban nem lehet megállapítani, hogy ki okozta a katasztrófát. A szombati repülés tanúi csaknem egyértelműleg azt vallották, hogy a leszállás után kiészítették a meglapult szalagokat.

A szerencsétlenséget az okozta, hogy az erősen megfeszített szalagok a levegő erős nyomásától szétpattantak és ennek következtében a szárnyak felmondták a szolgálatot. A rendőri nyomozás megkísérelte annak a megállapítását, hogy a szalagok megfeszítése kinek az utasítására történt.

Lehetséges, sőt valószínű, hogy Takács kérte a megfeszítést. A rendőrségen kihallgatták Takács Sándor özvegyét is. Megkérdezték, kíván-

ja-e a maga részére, is az eljárást. Azt felelte, igen, mert az ura halálával elvesztette kenyérkeresőjét és most alig tud megélni. Takácsné egyébként azt hitte, hogy a szerencsétlenségért Kolbányi, a gép konstruktorát anyagilag felelőssé teheti. Kolbányi azonban azt állította,

ta, hogy őt semmi felelősség Takács halálos szerencsétlenségeért nem terhel. Ezt hebizonyította a közöztűk tennálló szerződéssel. A rendőri nyomozást ismeretlen tettesek ellen folytatták. Az ügy iratait és a lepecsételt gépet már átadték az ügyészhez.

Törökország utolsó napjai.

Kozdódik az osztozkodás. A hatalmak közbelépése. Előrenyomulnak a bolgárok.

Most már a háboru sorsa véglegesen eldőlt. A porta megadta magát. A veszteségek után, amik eddig érték, kevés kilátása, sőt ugyszólván semmi esélye nincs annak, hogy a hadiszerencse megforduljon, hogy a félhold újra felhagyoghasson. A korruptió, a nemtörődömség, a nemzeti bürokrácia most megbosszulták magukat. Meg kellett alázkodnia a portának a balkáni alliancscsók előtt, amelyek bámulatos energiáit tettek tanúbizonyságot. A porta békéért könyörgött és a hatalmakhoz fordult, hogy állítsák meg a háborút. A hatalmak intervenciója pedig már meg is indult. Franciaország dolgozott ki tervet, amelyhez most már minden állam hozzájárult. Ez a tervet ki mondja az európai Törökország földarabolását. A monarchiának is, a mely a legelemibb érdeke alapján óhajtott fenn tartani a balkáni státuszkvót, most már lemondott arról az álláspontjáról. A győzelmek után amiket a balkáni szövetségesek arattak, arról többé szó sem lehet. Területi kárpótlás nélkül a békét megteremtteni nem lehet és az ilyen kívánságokat mind honorálni fogják a hatalmak. Bulgária Szerbia, Montenegró és Görögország természetesen ki lesznek elégitve és most már a monarchián a sor, hogy érdekeit megvédelmezze ebben az általános osztozkodásban. Bizunk benne, hogy Berchtold gróf kezében jó helyre van leéve a monarchia sorsa és reméljük, hogy érvényt tud szerezni a mi követelésünknek is. A kereskedelmi érdekek védelme és a szláv fejlődés ellen való védekezés az a két pont, amiben a monarchia érdeke belevág a balkáni osztozkodásba. A keletre vivő utat kell tisztán elismerni, amennyire a mostani győzelmek után még remélni lehet ezt.

Az eseményekről alábbi jelentésink számolnak be:

Csatáládszánál üllkötet készült.

Konstantinápolyból jelentik: Valólan az a hír, hogy a bolgárok Csatáládszánát bevétek. A harcútról kedvező hírek jönnek. A Csatáládsza mellett álló hadsereg nyugodtan várja a bolgárok támadását. A konstantinápolyi lakosság föl van háborodva

amiatt, hogy készülődő mészérlásról szóló híreket terjesztenek.

Konstantinápolyból jelentik: A porta hivatalosan jelent, hogy a keleti hadsereg visszavonulása nem fejeztett teljesen be. Az egész hadsereg még nincsen belől a csatáládszán vonalon.

Döntő csata.

Párisból jelentik. A Matin haditudósítója jelent ímai keletfel a főhadiszállásról: Csorlu és Sarai közt megkezdődött a döntő üllkötet.

Török támadás.

Washingtonból jelentik: Jusuf Zibasa török nagykövet egy újságrónak ezt jelentette ki: Konstantinápolyt nem lehet elfoglalni, épp oly lehetetlen, hogy a török fővárosban mészérlást rendezzenek. Ha megvernek bennünket, akkor három hét alatt ugyanakkora hadsereget mozgósítunk Kis-Ázsiában.

A porta a békéért.

Konstantinápolyból jelentik: A portának tegnap este nagykövetehez intézett körjegyzéke értelmében Törökország nagykövete ma lépést tesz a nagyhatalmaknál, hogy megidézessék az ellenségeskedés megszüntetése és a négy balkáni állammal való békekötés érdekében kérék. A választ ma estére várják. A hivatalos körök és a közvélemény nagy része nagy figyelemmel kíséri a közbelépése redményét. Török körökben forgalomban levő hír szerint a négy balkáni állam mindenekelőtt a jövő balkáni térkép körvonala'nak megállapítására törekszik.

Bécsből jelentik: Mavrogéni bég török nagykövet tegnap este megjelent a külügyi hivatalban és előterjesztette Törökország kérését a közbelépés iránt. Berchtold gróf kijelentette, hogy a kormánynak előbb érintkezésbe kell lépni a többi nagyhatalommal és ennek az érintkezésnek eredménye szerint fogja a bécsi külügyi hivatal vááaszát megadni.

A Balkán-államok követelése.

Pétervárról jelentik: Az itteni bolgár követ kijelentette, hogy a Bal-

kán-államok követelése a következők: Montenegró részére a szkutari vilajet; Ó-szerbia részére Ó-Szerbia és az Adriai-tengerhez v'vó keskeny terület; Görögország részére Tesszália, déli Ep'rusz és Elhasszán; Bulgária részére a Drinápoly, Dede-agacs és Szalonik' között levő terület. Szerbiának és Bulgáriának nincs kitógása Bulgária követelése ellen. A bolgár diplomata nézete szerint Romániának nincs joga terület naggyobdához. A bolgárok nem fogják bevonulni Konstantinápolyba, mert céljuk most az Égei-tenger.

Végleges rendezés.

Londonból jelentik: Ouckland külügyi államtitkár tegnap egy gyűlésen ezt mondta: A mostani háborúnak egyik örvendetes következménye az lesz, hogy Európa olyan nyugalmat fog élvezni, amilyent száz év óta nem élvezett és hogy a kis népeket az eddignél jobban fogják kormányozni. Reméljük, hogy a megoldás mindenkét ki fog elégiteni és hogy ez a megoldás végleges lesz, olyan, hogy az apró államok nem fognak örökösen fegyverkezni és a nagyhatalmak nem lesznek örökös bizonytalanságban, hogy hol és mikor fog a legközelebbi nehézség támadni.

Az idegenek védelme

Konstantinápolyból jelentik: Az híradót, mely a hatalmaknak, Olaszország kivételével, megengedi egy második páncélos cirkálókat, mint állomáshajónak a Dardenellákba való bejutását, kihirdették és közölték a tengersizorosok parancsnokaival. A páncéloscirkálók holnap érkeznek.

Hadhajók a szmirnai vizeken.

Bécsből jelentik: A Zeit est' lapjában írja: Az osztrák-magyar eszkáder tegnap este hat órakor kelt utra Dólából. A hadihajók a szmirnai vizekre mennek, ahol huszonnégy óráigra lesznek Konstantinápolytól. Az utjuk odáig négy napig fog tartani. Az Asperin cirkáló azt a parancsot kapta, hogy a Dardanellák bejárja előt cirkáljon. A «Viribus Unitis» nem tartott az eszkáderrel.

Modern és a legjobb Villamos berendezések

rendelje meg

FÖLDVÁRI-nál

üzleti telefon 168

gyári telefon 816.

Tanuló felvétetik.

Vizvezeték, csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett — Tervrajzot és költségvetést díjtanul készítek. Házak szi jókarban tartását csakéy díjazásért vállalom. Gyenes Antal, Csopó-u. 6. Telefon 15.

Magas, világos pinczehelyiség (soberáin) műhelynek vagy raktárnak Darabos-u. 7. azonnal kiadó.

SZÍNHÁZ.

1912. nov. 6-án, csütörtökön, C) bérletten:

SZINÉSZVÉR.
Operett.

Béltársaság:

Pénteken: Szinészvér, operett. B) bérlet.
Szombat: Rómeo és Julia, dráma. C) bérlet.

Vasárnap délután: Toloncz, vigjáték. Mérsékelt helyekkel. Bérletszűnet. — Este: Argyil és Tündér Ilona, néprege. Új belanulással. Kis bérlet.

Gyurkovics leányok.

— Repriz. —

Tegnap este Herczegh Ferencnek «Gyurkovics leányok» című életképét elevenítette fel a színigazgató. Jól is teszi, ha néha-néha egy pár kiváló darabot is elővesz, amely többet ér a nulló sikerű felettes daraboknál.

A «Gyurkovics leányok»-at különben Payer Margitka kedvéért vették elő, hogy bemutassa szülővárosa közönség előtt a szinpad csillogó világában elért haladását.

Gyurkovics Micze szerepében egy csapásra meghódította a közönséget Payer Margitka, ez a szép, rendkívül bájos debreczeni urleány.

Olyan bámulatos ügyességgel, otthonossággal mozgott a szinpadon, a melyet igazán nem vártunk egy kezdő színésznőtől. Az ő Gyurkovics Micze határozott, szinte kiforrott művészetre vall és egészen felvilágosította a közönséget, amely nem is késett elismerésével, mert zűgő társával számtalanszor kihívta a lámpák elé a bájos kis Payer Margitkát.

Bemutakozása tehát lényegesen sikerült Payer Margitkának és már most nagy jövőt jósolhatunk neki.

Rendkívül bájos volt Vajda Ilonka Gyurkovics Sári szerepében, Kiss Mária és Vámos Gizella is temperamentumos, találó Gyurkovics-leányok voltak. Nagyszerű, ötletes alakítás volt Kassay Károly báró Radányi ezredese. Hiába, csak a kiváló Kassay tud igazán művészi szinten álló katonaszerepeket adni. Szinte predestinálva van már erre. Sokat mulatott a közönség Bérczy Ernő felülmúlhatatlan Gidáján. Utó Gizella pompás Gyurkovics-mama volt. Lajthay Károly és Pethő Pál is kitűnő alakítást nyújtottak. Lévy F. Pál igazán brillírozott Jambó mindenes szerepében. Végül felemlítjük még Perényi Kálmán nagyszerű alakítását, Perényi már egészen otthonosan mozog a szinpadon.

A rendezés ügyes volt. A darab kiállítás is izléses és jól érvényesülő módon történt. Szóval Zilahy Gyula kitett magáért.

J. J.

Pixavon-
Hajápolás
tudományos alapon
a leghelyesebb
mód a fejbőr
ápolására és a haj
erősítésére.

Ara
üvegenként
2-50 K
Hónapokig
ele-
gendő.

HIREK.

A háború.

Negyvenhat esztendeje annak, hogy nem voltunk háborúban. — Ugyancsak negyvenhat esztendeje annak, hogy nem létiük magunkat oly közel a háborúhoz, mint most. Alig akarunk hinni a múltunknak, melyek a szokatlan csatazajt hallják, a szemünknek, melyekkel nap-nap után olvassuk az újságokban, hogy mind közelebb rohanunk a répek leszámlolásához. Oly szokatlan, szinte lenefelennek tartott érzések éjtenek hatalmukba. Mintha kicserétek volna bennünket s nem lennénk ma azok, akik tegnap voltunk.

És lassan-lassan, anélkül, hogy észrevennők, nagy átalakuláson megyünk keresztül. Nap-nap után olvassuk a balkáni harci hírekben, hogy ennyi száz és ezer emberbe sett el. Macedóniából, Thraciából, a Szandzsákból vérszapot hoz magával a kőbor szél s e mindezeknél erősebb és borzasztóbb illat megváltoztatja a dolgokról való ítéletünket. Amíg eddig mindeneknél becsesebbnek tartottunk, az emberi élet kezdő értékét veszíteni. Katonaköteles emberlétszámunkat, rokonainkat, de önmagunkat is mulandó tárgyakká kezdjük tekinteni és minduntalan feltesszük magunkban a rettentő kérdést, hogy én, te vagy ő elve kerülnek-e vissza a háborúba? Apák, testvérek, feleségek, gyermekek gondolatvilágában már ott domonkol a véres kérdés: élet lesz-e vagy halál? És az élet apróságos körülményei, az ambíciók, a vágyak, a munka, a pénz, a szerelem kezdik értéküket veszíteni. Minden porcikánkba bele vette magát a háború.

Amire oly büszkék vagyunk, kulturált mivoltunk, ime kezd csöndöt mondani s kezdünk ott tartani, ahol harcias apánk ezer esztendő előtt voltak. Mit ér kultúra, műveltség, tudomány és humanizmus, ha jöhet idő, amikor a népek kiállanak a csatátérre, hogy gyilkolják egymást és eszeveszett dübvel romboljanak le mindent, a mit a léke alkotott? Ilgenkor úgy látjuk, hogy nem komoly dolog a kultúra, a tudomány, a humanizmus, hanem egyedül a háború a komoly dolog, amely új életre kelti bennünk az ősi bestiat és

amely mellett minden más emberi érzés és érdeke elfölpül. Mit ér, hogy oly mélyen behatoltunk a természet titkaiba; mit ér, hogy meghódítottuk a levegőt és mit érnek az irodalom és művészet nagyszerű alkotásai, ha jöhet egy nap, amely mindent romba dönt, ha a lenni és nem lenni kérdését agyüregünk döntik el.

Idéges, gonosz világot élnek Európa népei már hetek óta. A mi országunk az árnyékát előre vető kataklizmának kelles közepén van. Ha megindul a véres lavina, elsősorban Magyarországon fog végig görödulni és nemzeti és egyéni sorsunk intézését a rettenetes Mars, a háború Istene vállalja. Alljuk még a helyzetünket, bízunk magunkban, ez a legbiztosabb módja annak, hogy túléljük a népek rémes összecsapását.

Még nincs elvetve a kocka. Vajha úgy fordulna, hogy a béke megmenthető legyen s az emberiség felszabadulna a retentő lidércnyomás alól!

— **A kereskedelmi és iparkamarából.** A kereskedelmi és iparkamara az érdekeltség tudomására hozza, hogy a m. kir. államvasutak igazgatósága az áru- és kocsitorlásról folytatott beállított rendkívüli forgalmi viszonyok következtében mindazokra a teherárakra, melyek Budapest dunaparti teher pályaudvar állomáson teladásra kerülnek, erre az állomásra kiszolgáltatás végett érkeznek, valamint azokra a teherárakra, melyek Budapest dunaparti teher p. u. állomáson át a budapesti helyi érdekű vasutakra és viszont átmennek: úgy a magyar, osztrák, bosznia-hercegovinai, mint a nemzetközi forgalomban folyó évi október hó 25-étől kezdve visszavonásig, a már érvényben levő díjszabásszerű fuvarozási és állandó jellegű póthatáridőkön kívül érvényesítendő három (3) napi póthatáridőt állapított meg.

— **Pontos postai címzés Amerikába.** A kereskedelmi és iparkamara ezután is figyelmézteti az érdekelteket, hogy az északamerikai «St. Paul» és a délamerikai «Sao Paulo» rendeltetésű postai küldemények tapasztalat szerint a hiányos címzés miatt gyakran elcserejtettek. Pontos címzés szükséges tehát és pedig «St. Paul» megjelölés mellé feljegyzendő: «Minnesota. U. S. A.», a Sao Pauloba menő küldemények után pedig: «Brasília»

— **Halálozások.** Tegnap és ma a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalnak: özv. Goitlieb Józsefné izz. 57 éves, özv. Molnár Jánosné ref. 72 éves, Szabó János ref. 61 éves, Szabó Erzsébet ref. 12 hónapos, Szabó József ref. 60 éves, Kiss János gkath. 32 éves, Kecskés István ref. 23 órá.

— **Török menekültek a fővárosban.** A Bukarest feől jövő vonatok igen sok menekülő családot vittek Budapestre. Nagyrészüik drinápolyi lakos volt, akik az utolsó vonattal hagyták el az ostromlott várost. A drinápolyi lakosság ugyszólván az utolsó percig nem tudta milyen veszedelem fenyegeti a várost és mikor megjött annak a híre, hogy a bolgárok elfoglalták a várostól négyöt kilométernyire rekvő erődöket, mindenki sielve menekült. A pénzükon kívül sokan egyebet nem mentettek meg a rajtuk levő ruhánál. Drinápolyból először Konstantinápolyba mentek, de ott városégcs harc folyik a lakóhelyekért és az élelemért. — Ezért a menekülők egy konstanza román hajóra szálltak fel. A hajóanynyira emgelt, hogy az uton elsüljedéstől lehetett tartani. Konstanzából azután tovább menek Bukarestbe, onnan pedig Budapestre. Egyelőre Bécsbe akarnak utazni.

— **Az eltűnt aranygyűrű.** Bodnár Róza, ki a Veres-utca 5. szám alatt lakik, ma panaszt tett a rendőrségen P. J. hentessegéd ellen, ki asztaláról egy darab kigyóalakú, körülbelül 20 korona értékű aranygyűrűjét szépen magához vette és mint sajátját megtartotta.

— **Orosz-lengyel női zenekar a Magyar Királyságban.** A Magyar Királyságban az estéről-estére a világhírű Sztansity-féle orosz-lengyel női zenekar hangversenyez, melynek különös érdekessége az, hogy az egész zenekar egy családból áll. Ez a női zenekar a világ legnagyobb városaiiban nagy feltűnést aratott, több arany érmet nyert nagy hangversenyeken. Igazgató Sztansity Gyula, zenetanár Igél Beléptidj nincs. Szíves pártfogást kéri a Magyar Király tulajdonosa.

— **Lába kelt a pénztárcának.** Ma délelőtt megjelent a rendőrségen Bertalan Lászlóné, ki a Vágókezdő Mihály-utca 29. szám alatt lakik és panaszt tett, hogy ismeretlen tettes az előszonájába besurant és az ott felakasztott kabátja zsebéből a pénztárcáját — melyben 47 korona volt — elemelte és nyomtalanul eltűnt. A rendőrség a nyomozást megindította.

— **Az eltűnt ia.** Hoffer Béla Hunyady-utca 18. szám alatti lakos panaszt tett ismeretlen tettes ellen, ak a pincében levő fűskamrájának alkalmazott rezeszt leeresztette s onnan 40 korona értékű ieldarabolt tűzfát elemelt.

— **Nagy tűz Eperjesen.** Eperjesről jelentik: Eperjes legnagyobb gyára, a Buchner és Moskovitz-féle nagy gépgyár tegnap reggel négy órakor kigyuladt és bár a fűzoltóság azonnal a helyszínen termett, a gépház, a kovácsműhely és a gépek egyrésze elpusztult. A tűz által okozott kár mintegy 150.000 korona, mely biztosítás utján megtérül. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **A Nemzeti Kávéházban.** Matyik Péter hat magyar ének- és táncművésznővel hangversenyt tart naponta. Okvetlen hallgassa meg, ha élvezni akar.

A szerkesztésért felelős: Volh György

Nagyanya, anya és leánya

egyetértenek abban, hogy a jó kávéhoz a „Valódi” **FRANCK**: szükséges. A „Valódi” **FRANCK**: a honi gyárból, KASSÁRÓL, jogosan kedvence minden takarékos háziasszonynak. Az ismertető jele a: **kávédaráló**: megvéd az utánzatoktól.

Értesítés!

Az alulírottól kapható Dvorzsák János pápai praelátus „Idézetek tára“ cz. közel 1000 szerzőtől 4154 idézetet tartalmazó hírneves örökbecsű munkája. Szemelvények a hazai és külföldi modern clasikai az egyház és világirodalomból, gyöngyök a szent Atyák műveiből vallás-erkölcsi vezéreszmék kitűnő férfiak irataiból, közmondások a magyar népeletről, kalászok a szépirodalom mezejéről képezik foglalatát.

A közel 500 oldalra terjedő vaskos művet míg a csekély készlet tart, egész vászon díszkötéssel lezárt állapotban 4 koronáért küldeni kész vagyok

Kecskemét, 1912 okt. hó 30.

Kontz János

II. ker. Mária-város Cserép-u. 15.

Jegyzet: Sztéküldés csakis postautárvétellel.

Ludaser János

női, pipere csipke és rövidáru üzlete

(Városház épület)

Szalag, csipke, keztü, ritikül, arcfátyon

harisnya és

párisi ujdonságokban.

Legtartósabb

huzott drótszálas lámpa.

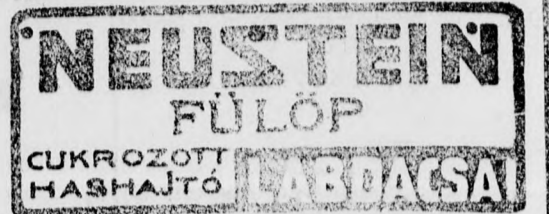
Magyar

SIEMENS - SCHUCKERT - MÜVEK

Budapest, VI., Teréz körút 36.

Legelőzőbb és legjobb hatású **Hashajtó**

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden kéros alkafészől, a le jobb sikerrel használják a altest bántalmait, könnyű székletet szerezni egy vrtiszító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésé, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér. egy tekercs 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzattól ovakodjunk „Neustein Fülöp hashajtó pilulái“ tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szeut Lipót védjegy a Philip Neustein gyógyszerész aláírásával fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett coamgajainkon cégünknek rajta kel lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza,

82.- Lipóthoz Wier, Plankengassa 6.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihailovits J., Muraközy László, Aranyi J. gyógyszerészeknél.

.: HIDVÉGER ANTAL .: Foglalkozik az összes bankügyletekkel
bank és váltóüzlete
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz.
TELEFON 416. szám.

Lapkihordó asszonyok lapunk kiadóhivatalában felvétetnek.

Apró hirdetések.

Levélbélyegekben is lehet az apróhirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fönntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeg mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad fölvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetőket kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, azalteritő, szőve és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kősz férfi, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai napról fogva oly olcsón lesz el dva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Vaskályhák legjutányosabban Tóth Józsefnél a Margit-fürdővel szemben. Telefon: 773.

Különbejárato, csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Vár-utca 7. özv. Rosenfeldnénél.

OLCSÓ és jó árak, ékezetek legelőzőbban szerkesztők be Oszparik Ádám órák és óráverészek Debreczen, Hunyadi-utca 12. Ugyanott orajavításunk legelőzőbban eszközöltetnek.

PODRÁSZSEGÉD állandó alkalma zásra azonnal beléphet. Eötvös utca 64.

Szőlősgazdák

és

szőlőtelepítők figyelmébe!

Aki szőlőjét újra akarja telepíteni,

Aki szőlőoltványt akar rendelni.

AKI gyümölcsfát, rózsafát óhajt ültetni —

kérjen oktató díszárjegyzéket az alábbi címtől:

Transylvania Szőlőtelepítő vállalat

Maros-Vásárhely,

Dr. Cecse Dániel-utca 39. szám.

Gondolja meg

minden hirdető gazdálkodó, kereskedő, iparos, egyszerűval mindenki, aki az ujság hirdetési rovatát igénybe veszi

és hirdessen

olyan ujságban, melynek hirdetései olyan feltűnően vannak szedve, mint az

Uj Debreczen

városunk és egész Hajdúvármegye egyedüli délután megjelenő napilapjában. Csak ott hozhatja meg a hirdetés a kívánt eredményt, hol az igényeket oly kielégítő szövegezéssel és szedéssel jelentetik meg, mint az Uj Debreczen

napilapban.

Amerikai Parti Aruház

Hatvan-utca 20.

Legelőzőbb bevásárlási forrás

Egy vidéki banknál elzálogosított árukat 50%-al a beszerzési áron alul vettem meg és árakat alábbi olcsó áron ajánlom a n. é. vevő közönségnek.
Finom zefir férfi ingek K 2.50-től
Finom fehér " " 2.— "
Férfi gallérok " " —.18 "
" sapkák " " —.50 "
Fiu és leány szalmakalapok, —.30 "
Finom női batist és zefir

blousok " " 2.— "
Finom női selyem blousok " 3.— "
Férfi nadrágtartók " —.50 "
Kész pongyvlák minden kivitelben " 4.30 "
2 méter szerb vászon " —.22 "

Selyem sálak minden elfogadható árárt.

Tisztelettel Löwenheim Albert.

Allandóan

mellékkeresetként is sok pénzt kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével Budapest, 55-ös postahivatalba „Universium“ jelígre beküldi. — Nem ügy-nökség.